

EEN APPEL EN EEN EI

Jan E. Niemeijer

Maria en Jozef en het Kindje zijn niet lang in de stal blijven wonen. O nee, ze kregen al gauw een huisje toegewezen.

Want het grote nieuws, dat de Christus geboren was en dat de engelen hadden gezongen, was als een lopend vuurtje de stad rondgegaan. Toen schaamden de mensen van Bethlehem zich een beetje. Ze hadden er spijt van, dat ze Maria en Jozef maar in de stal hadden laten slapen.

En in het nieuwe huis bleven ze een poosje wonen met z'n drietjes, Maria en Jozef en de Heer. Want het Kindje was nog veel te klein, om die lange reis terug naar Nazareth te maken.

Natuurlijk konden ze van de wind niet leven. Maar Jozef was een goed timmerman en hij verdiende in Bethlehem ook wel zijn brood. Want er waren heel wat mensen, die wel een karweitje voor hem hadden. Hij was toch ook de eerste de beste niet. Hij was de vader van de Heer, tenminste, dat dachten de mensen. En als Jozef zijn werk deed, precies en goed, dan maakten de mensen van Bethlehem wel graag een praatje met hem. Ze waren nieuwsgierig en ze wilden nu natuurlijk wel eens weten hoe het gegaan was in de Kerstnacht. De herders hadden er wel van verteld, maar de mensen wilden het nog maar half geloven. Het klonk ook allemaal zo vreemd. Het was haast te mooi om waar te zijn. Maar Jozef zei er niet veel van. Hij knikte maar eens en keek gelukkig voor zich heen. Want hijzelf kon er ook haast niet over uit, zo mooi vond hij het en zo blij was hij.

Maar toen ze een paar maanden in Bethlehem hadden gewoond, toen gebeurde er weer iets heel bijzonders. De Wijzen uit het Oosten kwamen uit hun verre land en ze hielden stil met hun kamelen en paarden en hun ezels en hun knechten, juist voor het huis waar het Kindje nu woonde.

Van alle kanten kwamen de mensen aangelopen, om te kijken naar die vreemde rijke mannen. Want zo'n optocht zagen ze niet zo dikwijls. „Koning Herodes zelf zal niet rijker zijn,” fluisterden ze tegen elkaar. Maar anderen deden een vinger voor de mond en zeiden: „Sstt, laat hij het niet horen. Want hij is jaloers en vreselijk gauw boos. Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn.” En popelend van nieuwsgierigheid bleven de mensen van Bethlehem wachten en kijken naar wat er nu weer zou gebeuren.

Maria had juist de Heer geholpen. Ze had haar Kindje te drinken gegeven. Tevreden lag Hij weer in zijn bedje en speelde wat met zijn rammelaar. En telkens als Maria keek naar haar Kind, werd ze weer zo blij en gelukkig, dat ze wel wilde huilen en lachen tegelijk.

Maar toen ze die deftige vreemde mannen zag voor haar huis, schrok ze toch wel een beetje. Haastig keek ze rond, of alles wel netjes was in de kamer. En ze haalde nog vlug even een kam door haar haren, want ze had niet gerekend op bezoek. En op zulk voornaam bezoek helemaal niet.

Maar de Wijzen uit het Oosten letten er niet eens op, dat het in het huisje van Jozef en Maria niet allemaal even mooi was. Ze hadden alleen maar oog voor het Kindje, naar wie ze zo lang hadden gezocht en waarvoor ze zo'n verre reis hadden gemaakt. Ze waren zo blij, dat ze het eindelijk hadden gevonden En eerbiedig knielden ze neer voor het bedje en brachten het Kindje Jezus hun hulde.

Maria en Jozef waren in een hoekje van de kamer gaan staan. En ze keken toe, met stille verbazing. Ze wisten niet, wat ze eraan hadden.

Toen maakten de Wijzen hun pakken los. En knechten droegen de geschenken aan. De oudste der Wijzen gaf een gouden schaal, en daarin lag kostbare wierook. Hij zei nog een paar zachte, eerbiedige woorden en maakte toen plaats voor de tweede.

En de tweede Wijze man gaf drie zilveren bekers. Die waren gevuld met kostelijke mirre. Hij knielde nog eens vol eerbied bij het bedje en ging toen bij de oudste staan.

En de derde der Wijzen, de jongste van de drie, gaf een blinkende appel van zuiver goud en een glanzend ei van zilver. Hij legde zijn geschenk in het bedje neer en het Kindje Jezus stak er onhandig zijn handjes naar uit. Want het vond dat glinsterende en schitterende speelgoed zo mooi, dat het zijn rammelaar ervoor vergat. Toen raakte de laatste, de jongste van de Wijzen voorzichtig met zijn vinger even het handje van het Kindje aan. En het Kindje kraaide van blijdschap.

Daarna zijn de Wijzen weer heengegaan. Ze sliepen die nacht nog in Bethlehem en ze hadden veel bekijks. En er was volop plaats voor hen in de herberg. De mensen wilden hen zelfs wel graag nog langer houden. Maar de Wijzen lieten zich niet overhalen. De volgende dag al gingen ze terug naar hun land en men heeft ze in Bethlehem nooit terug gezien. Maar lang, nog heel lang is erover gepraat. Want het was wel een vreemde gebeurtenis. Toen het weer stil was in het huis en toen het Kindje was gaan slapen, hebben Maria en Jozef de geschenken bij elkaar gezocht. En ze begrepen, dat ze op éénmaal heel rijk waren geworden. Een schaal van goud en drie bekers van zilver en wierook en mirre, dat was wel heel veel. En dan nog een appel en een ei, waar het Kindje om gekraaid had van blijdschap. Dat alles moest heel veel geld hebben gekost. Meer dan Jozef en Maria ooit hadden bezeten.

Maar de volgende nacht, toen Jozef droomde, kwam een engel vertellen wat hij moest doen. „Ga naar Egypte met het Kindje en Maria,” zei de engel. „Want Herodes wil de Heiland doden.” Dat was voor Maria en Jozef een grote zorg, want Egypte was heel ver weg. Jozef was daar nog nooit geweest en Maria al evenmin. De reis was lang en het Kindje nog klein en er waren zoveel bezwaren.

Maar er was gelukkig geen geldgebrek, want ze waren nu rijke mensen. Het ging Jozef wel aan het hart, dat hij de dure geschenken van de Wijzen moest verkopen. Eigenlijk durfde hij het maar nauwelijks doen, want ze waren toch voor hun Kind, voor Jezus. „Maar,” zo overlegde Jozef bij zichzelf, „de Here God zal de

Wijzen wel hebben gestuurd, om ons geld voor de reis te brengen. Hij zal wel begrijpen, dat ik geld voor een ezeltje nodig heb. En dat ik het niet uit mijn rug kan snijden, dat weet de Here God ook wel."

Dus ging Jozef naar de markt en hij nam de geschenken allemaal mee. Hij pakte de gouden schaal en de zilveren bekers en de wierook en mirre bij elkaar in een doek. En toen stapte Jozef zuchtend naar het bedje van de Heer. Want daarin lagen de appel en het ei. En Hij hield zoveel van zijn nieuwe speelgoed. Het deed ook Maria wel verdriet, dat haar Kindje dat moois moest missen. Maar toen ook de appel en het ei in de grote doek verdwenen, toen kraaide Jezus, de Heer, van pret en Hij keek even blij als altijd. Hij scheen het helemaal niet erg te vinden, dat Hij al dat moois moest missen.

Maar toch was Jozef niet gerust. Onderweg naar de markt liep hij al maar te rekenen. Als hij nu eens de appel en het ei niet verkocht? Als ze nu eens heel zuinig aan deden, samen? Dan zou hij Jezus zijn speelgoed terug kunnen geven; zijn speelgoed waar Hij recht op had. Want Jezus was toch een koningskind? Zou Hij dan geen speelgoed mogen hebben van zilver en goud? Nee, het mooiste was voor Hem nog niet goed genoeg. Jozef wilde de appel en het ei mee terug nemen. —

Op de markt liep Jozef van de ene koopman naar de andere. Hij zocht goed uit, waar hij het meeste geld kon krijgen voor de schitterende geschenken. Sommige kooplieden keken hem wel een beetje vreemd aan. Waar haalde zo'n gewone man zulke mooie dingen vandaan? Hij zou ze toch niet hebben gestolen?

Maar andere mensen wisten wel beter. Ze waren de rijke bezoekers nog niet vergeten. Natuurlijk had Jozef dat alles gekregen, van die vreemde voorname mannen.

En eindelijk ging Jozef voldaan weer naar huis. Hij bracht een ezeltje mee aan een touw en in een groot pak, op de rug van het ezeltje, zaten allerlei dingen voor onderweg. Jozef had al wat hij nodig had en hij had zelfs nog een beetje geld overgehouden. Maar het mooist van alles vond hij wel, dat hij de appel en het ei

nog had. Hij had het speelgoed van Jezus niet hoeven te verkopen. Het zat, veilig weggestopt, onder in zijn zak.

Ook Maria was blij, toen haar man terug was. En Jezus stak lachend zijn handjes uit, toen zijn moeder de blinkende appel en het glanzende ei weer in zijn wiegje legde.

De volgende nacht al zijn ze vertrokken met z'n drieën, naar het verre Egypteland. De reis was lang en moeilijk. Maar de Here God zorgde voor hen en daarom was Jozef niet bang. Maria reed op het ezeltje, een gewillig en lief diertje, en ze droeg haar kind Jezus in haar armen. En Jozef droeg de zware reistas met kleren en eten voor onderweg. De tas was zwaar en soms moest Jozef eens even zijn voorhoofd afvegen, omdat hij erg transpireerde. Maar toch viel het dragen Jozef licht. Want onder in de tas, goed weggestopt tussen de luiers, daar zaten de appel en het ei. En telkens als Jozef daaraan dacht, voelde hij zich weer vrolijk worden. „We zijn rijk,” vond hij dan. „We zijn nog heel rijk. Een gouden appel, een zilveren ei, dat is geen kleinigheid.”

Ook in het land van Egypte zorgde de Here God voor Jezus en Maria en Jozef. Ze leden geen honger en koude en Jezus groeide voorspoedig op. Maar toch waren Jozef en Maria blij, toen ze hoorden dat Herodes was gestorven en dat ze konden teruggaan naar hun eigen land. Want in Egypte voelden ze zich toch niet thuis. Daarom wachtten ze niet lang meer, maar ze gingen opnieuw op reis, weer met een ezeltje, weer met een reistas en diep weggestopt in die grote reistas zaten weer de appel en het ei. Jozef had ze nog niet behoeven te verkopen. Ze hadden aan niets gebrek gehad in Egypte. Ze waren nog rijke mensen.

Maria begon het al gewoon te vinden, dat haar Kind speelgoed van goud en zilver had. Jezus was toch een koningskind? Nee, Hij was veel meer dan een koningskind — Hij was de Messias, de Zoon van God zelf. Had Hij dan geen recht op het mooiste speelgoed dat op de wereld te vinden was?

Toch was zij er niet helemaal rustig onder. Wanneer er andere kinderen kwamen, om te spelen met Jezus, dan borg ze de appel

en het ei maar in de kast. „Anderen hebben er niets mee te maken,” vond ze. „Ze begrijpen er toch niets van.”

Toen ze terug waren in het Heilige land, gingen ze wonen in Nazareth. Daar kwamen Jozef en Maria immers vandaan en er woonde ook nog meer familie. En in Bethlechem was het niet zo veilig ook. Want een neef van de slechte koning Herodes was koning geworden in diens plaats. Nee, naar Bethlechem gingen ze liever niet terug, nu dat toch niet nodig was.

De mensen in Nazareth kenden Jozef en Maria nog wel zo'n beetje. Maar Jezus hadden ze nog nooit gezien. Die was in Bethlechem geboren. En de mensen van Nazareth wisten er natuurlijk ook niets van, welke bijzondere dingen daar in Bethlechem waren gebeurd. Dat de engelen hadden gezongen en dat de herders waren gekomen om het Kindje te aanbidden, dat de Wijzen uit het Oosten waren geweest en dat Jozef en Maria en hun Kind op een nacht plotseling waren verdwenen, van dat alles wist men in Nazareth niets. En de mensen daar, vonden Jezus helemaal geen bijzonder kind. Het enige ongewone dat er aan Hem was, dat was dat hij nooit brutaal of ondeugend was. De Heer was zijn ouders nooit ongehoorzaam en Hij deed hun nooit verdriet. Maria en Jozef wisten wel, waardoor dat kwam. Maar ze spraken daar niet over met andere mensen. „Wacht maar,” dachten ze. „Later, wanneer Jezus groot is, dan zal Hij het zelf wel aan de mensen vertellen.” En onderwijl waren Jozef en Maria blij, dat ze zo'n lief kind hadden.

Toen de Heer nog heel klein was, was Maria natuurlijk altijd bij Hem. Ze liet Hem geen ogenblik alleen, want ze was heel bezorgd voor Hem. Maar Jezus werd groter en Hij hing toen niet altijd meer aan moeders rokken. Hij speelde wel buiten met andere kinderen en Hij was ook wel eens even alleen thuis, wanneer Jozef aan zijn werk was en Maria een boodschap moest doen in een winkel in de buurt. Maria ging met een gerust hart, want ze wist wel, dat Jezus geen kattenkwaad uit zou halen.

Wel dacht ze er soms aan, dat er toch wel dieven in huis zouden

kunnen komen. Er waren immers nog altijd een gouden appel en een zilveren ei in huis. Die waren heel veel geld waard. Toch maakte Maria zich niet erg ongerust. Niemand wist immers, dat hun Kind zo rijk was. Alleen zijzelf en Jozef wisten ervan. Maar aan andere mensen hadden ze het niet verteld. En, o ja, ook Jezus wist het natuurlijk. Hij speelde al lang niet meer met dat speelgoed. Daar was Hij nu al te groot voor. Maar Hij wist nog wel van de appel en het ei. Ook wist hij wel, waar Maria die had opgeborgen. Maar Maria dacht, dat Jezus er ook wel niet meer over zou praten. Hij was geen flapuit.

En als Jozef dacht aan de appel en het ei, dan werd hij nog altijd weer vrolijk. „Wat is ons Kind toch rijk,” dacht hij dan. „Wat zal Jezus veel kunnen kopen, wanneer Hij groot is. Hij zal mooie kleren kunnen dragen en Hij zal op een prachtig paard kunnen rijden. En alle mensen zullen kunnen zien, dat Hij een groot koning is.” Dan hamerde Jozef, de timmerman, er extra lustig op los en neuriede zacht voor zich heen een opgewekt liedje.

Eens op een achtermiddag was Jezus alleen in huis. Jozef was nog niet klaar met zijn werk en Maria was naar de bakker, om brood te halen voor het avondeten. Het was stil in huis en ook buiten was het stil, want het was erg warm die dag. De mensen bleven maar liever binnen, want in de huizen was het koel. Plotseling werd er op de deur geklopt. De Heer ging heen, om open te doen. En daar zag Hij een klein vrouwtje staan.

Jezus schrok.

Aan een riempje, om de hals van het vrouwtje, hing een klein ijzeren belletje. Het vrouwtje was ziek. Ze was melaats. Ze was dus heel erg ziek en ze zou wel niet weer beter kunnen worden. Eigenlijk mocht ze niet eens in de stad komen. De mensen in de steden waren bang, dat ze ook melaats zouden worden. Daarom moesten de melaatsen buiten de stad blijven. Daar woonden ze samen en hielpen elkander, zoveel als ze konden. Hun familieleden brachten hun eten. Maar ze legden het op een afstand neer.

Ze durfden niet dicht bij de zieke mensen te komen, zo bang waren ze, dat ze ook ziek zouden worden.

En wanneer een melaatse een gezonde ontmoette, dan moest hij het belletje op zijn borst laten klingelen. Dan moest hij roepen: „Melaats! Melaats!” Haastig vluchtten de mensen dan weg. Melaats zijn was heel erg.

En nu stond daar dan dat vrouwtje voor de deur van het huis van Jozef en Maria. Misschien hadden al heel veel mensen geprobeerd, om haar uit de stad te jagen. Misschien hadden ze haar wel met stenen gegooid, omdat ze niet dicht bij haar hadden durven komen. Misschien had het vrouwtje wel erge honger, omdat haar geen eten was gebracht die dag.

Daar stond ze in de open deur en ze zei niets. Ze stak alleen vragend haar hand uit. Van haar gezicht was niet meer te zien dan haar ogen. Onder de ogen, tot op haar borst, was een doek, een sluier, waardoor je haar neus en mond niet kon zien.

Ze sprak geen woord. Kon ze nog wel spreken?

En Jezus, de Heer, stond tegenover haar en ook Hij sprak niet. Zou Hij . . . zou Hij haar beter maken? Hij mocht nog niet. Hij wilde zo graag, maar Hij moest nog wachten. Later, wanneer Hij een man zou zijn, dan zou Hij het land doorgaan om zieken te genezen en aan arme mensen de blijde boodschap te brengen. En toch . . . Ook nu al had Jezus dat vrouwtje zo lief; wilde Hij zo graag haar helpen.

Ze wachtte, wachtte en bleef Hem aanzien. En ook Jezus wachtte en zag hoe zij hoopte. Zijn schrik was voorbij en er was nu alleen nog maar liefde in zijn hart.

„Wacht maar,” zei toen eindelijk de Heer en Hij liep weer naar binnen. Toen Hij terugkwam, stond daar nog het vrouwtje, alsof het al die tijd zich niet bewogen had, de hand vragend uitgestrekt en de ogen groot van verdriet.

Jezus legde in haar hand een gouden appel en een zilveren ei. En op zachte toon zei Hij tegen haar: „Meer kan Ik u vandaag niet geven. Wees niet bang, heb geduld. Geloof alleen maar.”

En het vrouwtje antwoordde bijna fluisterend: „God zegene U.

Hij moet U wel heel lief hebben, dat Hij U zo'n goed hart heeft geschonken."

Toen liep ze weg in grote haast, bijna struikelend over haar eigen voeten en al gauw was ze verdwenen om de hoek van de straat. Die avond vierden de melaatsen, daar in het veld bij Nazareth, een blij feest met elkander.

Toen Maria weer thuiskwam, vertelde Jezus dadelijk aan haar wat Hij gedaan had. Maria schrok erg en toen ze even nadacht, sprongen er tranen in haar ogen. Nu waren de laatste geschenken van de Wijzen weg. Nu was Jezus even arm als de andere kinderen van Nazareth, ja, nog armer misschien. Toch maakte Maria haar Kind geen verwijt. Ze kon dat niet. Ze durfde dat niet. Want ze wist wel: Jezus deed nooit verkeerd. Hij kon geen kwaad doen. En het moest dus wel goed zijn, wat Hij had gedaan. Maar het was zo moeilijk om dat te geloven. En het was ook zo moeilijk om arm te zijn.

Maar 's avonds, toen Jozef thuiskwam en toen de Heer al lag te slapen, toen begreep ze er toch al iets meer van.

Jozef was boos, toen hij het verhaal hoorde. Boos, niet op Jezus, maar op het vrouwtje. „Ze had het niet mogen aannemen,” riep hij. „Ze begreep toch wel, dat een kind zo iets niet weg mag geven.” En hij sprong op, alsof hij het vrouwtje wel achterna wilde rennen. Maar Maria legde een vinger op de mond. „Sstt,” zei ze. „Hij kan wel wakker worden. En, Jozef, heb je er wel aan gedacht . . .” Maria moest even slikken, want ze voelde weer die nare tranen komen. — „Geloof je niet, dat ons Kind heel arm moet worden, om ons heel rijk te maken?”

Jozef liep langzaam terug naar zijn stoel. Ja, hij wist het wel. Hij geloofde het wel. Maar ook Jozef was het vergeten.